

HIKMET

İLMİ ARAŞTIRMA DERGİSİ - JOURNAL OF SCIENTIFIC RESEARCH

ADEKSAM

Gostivar - Makedonya

Macedonia

Sayı/No: 20, yıl/year 2012

HİKMET
Uluslararası Hakemli İlmî Araştırma Dergisi
International Refereed Scientific Research Journal

Owner of the journal in the name of
ADEKSAM adına
 Sahibi: Tahsin İBRAHİM

Editör - Editor

Doç. Dr. Fadıl HOCA

Editör Yardımcısı - Assistant Editor

Dr. Mahmut ÇELİK

Yayın Kurulu - Editorial Board

Doç. Dr. Hülya DAUT - SKUKA
 Dr. Fatma HOCİN
 Dr. Fahriye EMGİLİ
 Dr. Taner GÜÇLÜTÜRK
 Dr. Mensur NUREDİN
 Mr. Enes ŞABAN

Bilim ve Hakem Kurulu - Science and Arbitral Board

Prof. Dr. Yusuf HAMZAOĞLU	(Makedonya)
Prof. Dr. Numan ARUÇ	(Makedonya)
Prof. Dr. Oktay AHMED	(Makedonya)
Prof. Dr. Muhammed Nur DOĞAN	(Türkiye)
Prof. Dr. Recai COŞKUN	(Türkiye)
Doç. Dr. Melahat PARS	(Türkiye)
Doç. Dr. Mirjana TEODOSIJEVIC	(Sırbistan)
Prof. Dr. Kseniya AYKUT	(Sırbistan)
Prof. Dr. Aida İSLAM	(Makedonya)
Doç. Dr. Nazım İBRAHİM	(Makedonya)
Prof. Dr. Gazmend SHPUZA	(Arnavutluk)
Doç. Dr. Gentiana ABAZİ	(Arnavutluk)
Prof. Dr. Kerima FİLAN	(Bosna Hersek)
Doç. Dr. Adnan KADRİÇ	(Bosna Hersek)
Doç. Dr. Tudora ARNAUT	(Ukrayna)
Doç. Dr. İrina DRİGA	(Ukrayna)

Tasarım - Design: İlker ALİ
Tercüme - Translation: Luan ALİ
İrtibat - Contact: hikmetdergisi@hotmail.com
 hocafadil@hotmail.com www.hikmet.adeksam.org

İçindekiler

MAKEDONYA'DA OSMANLICA YAZILMIŞ OLAN İLK
DERGİ VE GAZETELER

Doç. Dr. Fadil HOCA

(10 - 17)

MAKEDONYA – GOSTİVAR YÖRESİ TÜRK AĞZINDA İSİM ÇEKİM EKLERİ

Doç. Dr. Nazim İBRAHİM

(18 - 28)

ATATÜRK'ÜN ÇOCUK SEVGİSİ

Doç. Dr. Mahmut Çelik

(29 - 36)

LEHÇE VE MAKEDONCA'YA YÖNELİK KARŞILAŞTIRMALI BİR
ÇALIŞMA -LEHÇE VE MAKEDONCA'DA ADLAR

Doç.Dr. Seda KÖYÇÜ

(37 - 53)

TÜRKOLOJİ EKSENLİ BİR DERS KİTABI OKUMASI: NAUÇETE TURSKİ /
MAKEDONLAR İÇİN TÜRKÇE

Yrd. Doç. Dr. Muhammet Sani ADIGÜZEL

(54 - 69)

ALLAH SEVGİSİ

Dr. Recep ERYILMAZ

(70 - 84)

SABİH DİVANINDA HALİMİ MUSTAFA EFENDİ'YE
YAZILAN MANZUMLAR

Yrd. Doç. Dr. Vicdan ÖZDİNGİŞ

(85 - 94)

ÜSKÜP MİLLÎ KÜTÜPHANESİNDEKİ CÖNKLERDE YER ALAN DİVAN ŞİİRİ
METİNLERİ VE ŞAİR NESİMİ'NİN BU CÖNKLERDEKİ ŞİİRLERİNE DAİR

Dr. Ramadan DOĞAN

(95 - 106)

DR. TSANE ZDRAVKOVSKI'NİN ATATÜRK PROROK “ULU ATATÜRK”
ADLI ROMANI VE BU ROMANDAKİ TÜRKÇE KÖKENLİ SÖZCÜKLER

Dr. Fatma HOCİN

(107 - 112)

KOSOVA TÜRK ÇAĞDAŞ EDEBİYATINDA ATATÜRK

Dr. Taner GÜÇLÜTÜRK

(113 - 129)

İZNİK, ÇOK RENKLİ SERAMİKLER VE BU GRUBUN
MAKEDONYA'DAKİ TEK ÖRNEĞİ

Dr. Sevil BÜLBÜL

(130 - 139)

MAKEDONYA'DA SİYASAL SİSTEM VE TÜRKLERİN
SİYASİ YAPILANMASI

Abdülmecit NUREDİN

(140 - 149)

Contents

THE FIRST NEWSPAPERS AND MAGAZINES
ON OTTOMAN-TURKISH LANGUAGE IN MACEDONIA

Asst. Prof. Dr. Fadil HOCA

(10 - 17)

INFLECTIONAL (BUSINESS) ATTACHMENTS CONSTITUTES THE MAIN
SUBJECT THE REGION OF GOSTIVAR - MACEDONIA

Asst. Prof. Dr. Nazim İBRAHİM

(18 - 28)

LOVE OF ATATURK FOR CHILDREN

Asst. Prof. Dr. Mahmut Çelik

(29 - 36)

GRAMMATICAL STRUCTURES OF POLISH LANGUAGE – A WEST
SLAVIC LANGUAGE – AND MACEDONIAN LANGUAGE

Asst. Prof. Dr. Seda KÖYÇÜ

(37 - 53)

A TURKOLOGY ORIENTED COURSE BOOK READING:
NAUÇETE TURSKI / TURKISH FOR MACEDONIANS

Asst. Prof. Dr. Muhammet Sani ADIGÜZEL

(54 - 69)

LOVE OF GOD

Dr. Recep ERYILMAZ

(70 - 84)

POEMS WRITTEN RIGHT HALIMI MUSTAFA EFENDI IN THE
DIVAN OF THE SABİH

Asst. Prof. Dr. Vicdan ÖZDİNGİŞ

(85 - 94)

MANY TURKISH CÖNK AT THE NATIONAL LIBRARY IN MACEDONIA
AND POEMS OF NESİMİ İN THIS CÖNK

Dr. Ramadan DOĞAN

(95 - 106)

DR. TSANE ZDRAVKOVSKI'S NOVEL "ATATURK PROROK"
(ATATURK PROPHET) AND TURKISH ORIGIN WORDS IN THIS ROMAN

Dr. Fatma HOCİN

(107 - 112)

ATATURK IN MODERN TURKISH LITERATURE OF KOSOVO

Dr. Taner GÜÇLÜTÜRK

(113 - 129)

IZNIK, VERY COLORFUL CERAMICS AND THE ONLY EXAMPLE OF
THIS GROUP IN MACEDONIA

Dr. Sevil BÜLBÜL

(130 - 139)

POLITICAL SYSTEM IN MACEDONIA AND TURKS
POLITICAL ORGANIZATION

Abdülmecit NUREDİN

(140 - 149)

ATATÜRK'ÜN ÇOCUK SEVGİSİ

Doç. Dr. Mahmut ÇELİK*

ÖZET

Atatürk'ün çocuklara karşı beslemiş olduğu sevgiyi ne yazık ki keşfedilmedi. Atatürk törenlerde, yorgun, heyecansız, düşüncelerle dolu, çocukluğunu yitirmiş, yılmış insanlarca yıpratıldı, ondaki coşku ve heyecan ne yazık ki tam yorumlanamadı. Onu, ona yakışacak biçimde anmayı, yorumlamayı bilemedik. Atatürk'ü sadece İstiklal Harbi ve devrimleriyle ilgili bir fenomen olarak göstermeye çalışıldı. Belki başka ülkelerin de millî kahramanları olmuştur ama, çocuklarla ilgili bir fenomen başka hiç bir ülkeden çıkmamıştır. Hakkında yazılmış binlerce kitap içinde bu konuda yazılmış kitap sayısı ancak birkaçını gösterebiliyoruz.

Anahtar kelimeler: Atatürk, çocuk, sevgi, edebiyat

LOVE OF ATATURK FOR CHILDREN

Asst. Prof. Dr. Mahmut ÇELİK

ABSTRACT

Sadly, the scientists have not discovered the love of Ataturk for children in details. In the ceremonies Ataturk is always shown as tired, unexcited, full of thoughts, lost in his childhood, defeated and destroyed by people, therefore, it's sad to say but we are not fully familiar with his enthusiasm and excitement. In the literary works Ataturk is shown as phenomenon, great revolutionary and fighter for independency. Maybe other countries have their own national heroes as well, but there isn't such a phenomenon that demonstrated as much closeness with children in none of the other countries. Thousands of books are written in his name, but sadly, only few of them are related to the love for children.

Key words: Ataturk, children, love, literature

* Makedonya – İştıp “Gotse Delçev” Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Öğretim Üyesi E-mail: mahmut.celik@ugd.edu.mk

Atatürk'ün Çocuk Sevgisi

Çocuk denildiği zaman farklı tanımlar yapabiliriz. Çocukluk hepimizin bir dönem yaşadığı ama yaşarken belkide farkında olmadığımız, bundan mada doğum ile yetişkinlik arasındaki dönem olmanın ötesinde bir anlama da sahiptir.

Çocukları hiçbir zaman gözümüzde küçük görmemeliyiz ve onları hiçbir zaman hafife almamalıyız. Çünkü çocuklar millet hayatı için en mühim unsurdurlar. Çocuk olabilmek, çocuk kalabilmek: Yeni, yaratıcı, meraklı, araştırmacı olmanın eşiğinde durmaktır belki, “içimizdeki çocuk kavramı” Kitap okunarak çocuk olunmaz. Çocukluk bir karakterdir. Elbette, bir ölçüde edinilebilir, İnsan çocukluğu keşfedebilir, ona ulaşmaya çabalayabilir ancak Çocuk, özgürlük ister, bağımsızlık. Ruh bağımsızlığına erişemeyenler çocuk olamazlar. Boynu bükük, bağımlılığı alışkanlıklarla yaşayan insanlar haline gelirler.

Milletlerin yok olma yada bozulma, çocuklarını yabancı ellere ve yabancı kültürlerle terketmemeğe ve onların özlerini korumaya bağlıdır. Bu doğrultuda çağımıza adını altın harflerle yazdıran Önderimiz Atatürk, ölümünden bu yana her yönüyle araştırılmış, fakat çocuklara karşı olan sevgisini ne yazık ki pek az bahsedilmektedir oysa O, çocuklar hakkında öğrenilmesi, tanınması gereken daha çok yönlü bir liderdir.

Atamız çocuk konusunda büyük bir hassasiyet göstermiştir. Atatürk, yaşamı boyunca tüm sevdiklerine hangi yaşta olursa olsun “çocuk” diye seslenmiştir. Onun sözlüğünde çocuk sevgi demekti, etrafında hep çocukları görmek istemistir; çocuk onun gözünde saflığı ve dürüstlüğü, temizliği temsil etmiştir. Sabiha Gökçen, Atamızın bu özelliğini, bir konuşmasında şöyle anlatmıştır: Bizim yetişmemizde ise dikkat ettiği hususlar, yalan söylemememiz, dürüst ve ciddî olmamız, dedikodu yapmamamız ve başkalarını çekiştirmememizi, insanlarla ilişkilerimizin temelini saygı ve sevgiye dayanmasını isterdi. Yine aynı şekilde, Hasan Rıza Soyak Atatürk ün bu özelliğini anılarında şöyle anlatır: Çocukluk ne güzel şey.. deyip şunları ekler: Çocuklar ne güzel, ne tatlı yaratıklar değil mi? En çok hoşuma giden halleri nedir bilir misin? İkiyüzlü olmamaları, bütün istek ve duygularını içlerinden geldiği gibi açıklamaları.

Çocukluk günlerinden söz ederken Çankaya da yakınlarına Ben çocukken fakirdim. İki kuruş elime geçince, bunun bir kuruşunu kitaba ayırırdım. Eğer, böyle olmasaydı, bu yaptıklarımı yapamazdım demişti. ¹

¹Atatürk Albümü; Ankara, 1992, s.56

O'nun çocuğu yoktu ama içinde bitip tükenmeyen bir çocuk sevgisi vardı. Bütün Türk çocukları onun öz yavruları gibiydi. Atatürk, çocukların riyakârlık bilmeden bütün istek ve arzularını içlerinden geldiği gibi açıklamalarından çok hoşlanırdı. Son yıllarını da çok sevdiği bir çocukla geçirdi. Küçük Ülkü'yü tanımıştı. Ülkü, her zaman Atatürk'ün yanında bulunurdu. O kadar ki bazen misafirlerin yanında kucağına otururdu. Artık kimse küçük kıza kızmıyor, üstelik içten gelen bir sevgi ile küçük kızı seviyorlardı. Ülkü, çok sevimli bir kızdı. Uzaktan Atatürk'ü görünce sevinçle koşar, Atatürk'ün kucağına fırlardı. Atatürk, her zamanki tatlı sesiyle küçük kıza neşeli şeyler söyler onun kalbini elde etmeğe çalışırdı. Ülkü, onun bir parçası gibiydi. Nereye gitse yanında götürürdü. Küçük kız, hasta olduğu zaman doktorlarla beraber muayene eder, hastalığı hakkında geniş bilgi alırdı. Ülkü, bir defa tifo olmuştü. Doktorlar tifo geçici olduğu için hastanın yanına sokmak istemiyorlardı. Atatürk, hic birini dinlemezdi. Hasta, Dolmabahçe'de yattığı için her gün Florya'dan Ülkü'yü yoklamaya giderdi bulaşıcı bir hastalık olmasına rağmen onun yanında uzun uzun kalırdı. Ülkü'nün dışında ki manevi çocukları (Makbule, Afet İnan, Sabiha, Ülkü, Rukiye, Nebile, Abdurrahim, Afife, Zehra ve Mustafa) fakat bunların arsında Ülkü, Atatürk'ün çocuk sevgisinin bir simgesi olmuştü.

O VE ÇOCUKLAR ***(Şiirinden bir alıntı)***

O da bir çocuktü, çocuklar
Salıncakta sallanacak kadar çocuk
Çocukluk yaşında değil
Elli yaşında çocuktü, çocuklar!

Bir gün cephede, bir gün Meclis'te,
Ve bir gün devletin başındaydı
ama çocuklar
Her gün sizlerin yanıbaşındaydı.

Bakın, Ülkü'yü kendi elleriyle sallıyor vapurdaki salıncakta
O mutlu, Ülkü mutlu, vapur mutlu
Gözleri ışıllı ışıllı
Ve o da atlıyor salıncağa

*Tutamıyor içindeki çocuğu
salıyor ortalığa..
Çocuklar,
büyüklerle büyük olurdu o, sizlerle siz
küçük değil, büyük işlerin adamıydı,
biraz da sizlerle büyük oldu o
En büyük işi büyüklerle değildi
Sizlerleydi çocuklar.*

*Sizi sevdikçe mutlu olurdu
Sizlerle birlikteyken neşeli
Sizler şanslı çocuklarsınız
Çocuklar!
Yalnızlığını sizler giderdiniz onun
Sizler ki kalbini sevgiyle dolduranlarsınız.²*

Atatürk çocuklarla olduğu zaman hep çocuk gibi kendini hissetmişti ve Cumhuriyetin de çocuk kalmasını istedi. İnsanlar gibi ülkeleri de çocuk olabilirler; yaşlı, yorgun kültürler olabilir, ağır, yavaş devinen. Ben ülkenin hep çocuk olduğunu düşündüm. Cumhuriyet ruhu, Atatürk'ün ona kazandırmaya çalıştığı ruh, heyecanlı, meraklı, araştırmacı bir çocuk ruhuydu: Bilimde, sanatta, düşüncede kendini gösteren, ona giydirilmeye çalışılan özgürlüğü kısıtlayıcı giysiyi parçalayıp; yaşama kendi açısından bakabilme cesaretini taşıyan olgun çocuk ruhu.

Atatürk'ün çocuklara karşı beslemiş olduğu sevgiyi ne yazık ki keşfedemedik. Atatürk törenlerde, yorgun, heyecansız, düşüncelerle dolu, çocukluğunu yitirmiş, yılgın insanlarca yıpratıldı; ondaki coşku ve heyecan yorumlanamadı. Bayat yorumlarla Atatürk, düzleştirilmeye, yaşlandırılmaya çalışıldı, çoğu kez bilinçsizce. Onu, ona yakışacak biçimde anmayı, yorumlamayı bilemedik. Atatürk'ü sadece İstiklal Harbi ve devrimleriyle ilgili bir fenomen olarak göstermeye çalışıldı. Oysa o insanın en ileri büyüklüğü çocuklara verdiği değerinde tecelli etmiştir. Başka ülkelerin de millî kahramanları olmuştur ama, çocuklarla ilgili bir fenomen başka hiç bir ülkeden çıkmamıştır. Bizim yeteri kadar ilgi göstermediğimiz bir konudur bu.³

² <http://www.autocadokulu.com/fanclub/index.php?topic=142.0>

³ Dr. Hüseyin Karakan; Atatürk Şiirleri Antolojisi, Kültür Kitabevi, İstanbul, 1965, s. 112

Hakkında yazılmış binlerce kitap içinde bu konuda yazılmış kitap sayısı ancak birkaçını gösterebiliyoruz. Malesef Türk Dünyası da bu konular üzerinde pek çok durmadılar, Makedonya Türk şiirinde sanatçılarımız Atatürk'e karşı duydukları sevgiyi ancak şiir mısralarında yaşatabilmişlerdir.

Makedonya Türk Şiirinde Atatürk söz konusu olunca şairlerimizin çoğu Atatürk'ün cesaret, adalet, inkılap, kültür genişliği ve benzer özelliklerinin farkında olarak kabiliyetleri dahilinde, Atatürk'le ilgili şiir yazdıklarını görüyoruz. Atatürk kavramına her şair değişik açıdan yaklaşmış, ona olan bağlılık, saygı ve sevgisini kendi ifade tarzına göre anlatmaya çalışmışlar ve kendi kabiliyetleri dahilinde kelimeler vasıtasıyla resimli tasvirlerini yapmaya gayret etmişlerdir. Makedonya Türk Şiirinde Atatürk'le ilgili ilk şiir 1965 yılında İlhami Emin tarafından yazılmış ve Türkiye'de yayınlanan "Varlık" edebi dergisinde iktibas edilmiştir.⁴

Makedonya Türk Çocuk edebiyatı her ne kadar gelişmiş olsa bile sanatçılar onu ancak birkaç şiiriyle dile getirmeye çalıştılar fakat Atamıza karşı olan sevgimiz hem küçükler hem de yetişkenler tarafından çok sevildiğini hrekez biliyor. Bunu en iyi Çeltikçi'li rahmetli Hüseyin Köprülü (Malik Üska) Atatürk'e çok büyük sevgi ve saygı besleyen bir kişi idi. O'nun çok büyük bir Türk milliyetçisi olduğunu biliyorduk. Tahsili olmayan Hüseyin Amcanın, insanımızda her zaman var olan arifane sezişi ile Atatürk'ün Türk milletine yaptığı hizmetlerin farkında idi. Oğlu Ahmet'in naklettiğine göre, Hüseyin Amca hasta olduğunda doktorların "siroz" teşhisi koymalarını sevinçle karşılamış. "Ne mutlu bana Atatürk'ün hastalığına tutulmuşum" diyerek Atatürk'le aynı hastalığı paylaşmanın gururunu yaşamış.⁵

Bir Makedonyalı Türkünün Atasına ne kadar sevgi dolu bir bağ olduğunun en güzel bir kanıtıdır. Oysa Atamız ne yazık ki, içinde taşıdığı çocuk ruhuna uygun yorumlanamadı. Kültürün çocuk ruhunu harekete geçiren oyun ruhu, bilim, sanat ve düşünceyle sağlanabilirdi. Bilim insanı olabilmenin, gerçekleri keşfetme başarısının oyun oynamayı seven, düş gücü son derece gelişmiş bir çocuk ruhu ile sağlanabileceğini anlayamamıştık. Yoksul, düzensiz bir yaşamda insanlar çocuk olamıyor, çocuk kalamıyor, çok çabuk büyüyor. Çocukluğunu yaşayamamış, çocukluğa hasret insanla-

4 Doç. Dr. Fadil Hoca, Makedonya Türk Şiirinde Atatürk Kavramı, BAL-TAM, s. 14, Prizren - Kosova, 2011

5 <http://www.alpersirvan.com/huseyin-sirvan/makedonya-turklerinde-ataturk-ve-turkluk-sevgisi.html>

rın çoğunlukta olduğu bir kültürde, doğmaları sorgulayabilen, yaratıcı olma özgürlüğüne, özerkliğine sahip insanlar yetişemiyor. Yaşamı bir kocaman yük sayan, gergin, kaygılı insanların umutsuz çözüm arayışları egemen olmaya başlıyor kültüre.⁶

Atatürk çocukları çok severdi. Onun dilinde çocuk sevgi demekti. Sevdiklerine hangi yaşta olursa olsunlar “çocuk” diye seslenirdi. Ona göre çocuklar saflığı temsil ederdi ve etrafında sürekli çocuk görmek isterdi. Çocuklar Ona neşe veriyordu.

Evet, Atatürk’ün çocuk sevgisi çok büyüktü, peki ya ondan sonra gelenlerin, her fırsatta “Atam İzindeyiz!” diyenlerin çocuk sevgisi nasıldı? Atatürk’ten sonra gelen hiç bir cumhurbaşkanı, başbakan veya bir asker bir çocuğu elinden tutup da resim sergisi gezmeye götürmedi. Hiç bir cumhurbaşkanı veya başbakan çocuğu protokol sırasının en önüne oturtmadı. Hiçbir başbakan bir çocuğu salıncakta sallamadı. Bir çocuğu taşıttan kendi elleriyle indirmede. Bir yabancı konukla birlikteyken yanına çocuk almadı. Bir yetişkini dinlerken gösterdiği ciddiyetle dinlemedi. Onlarla birlikte denize girmedi, objektiflere poz vermedi. Onlarla gezintilere çıkmadı. Onlara el öptürmemelik yapmadı. Bugünün küçükleri yarının büyükleridir. “diyen, Atatürk çocuklara çok değer verir, gezilerinde okullara uğrar, ders dinler, sorular sorardı. Atatürk çocukları ülkenin geleceği olarak görüyor, onlara çok güveniyordu. Çocuklara söz hakkı verilmesini ve iyi eğitilmelelerini istiyordu. Ama o büyük insanın çocuklara yaklaşımını bu ülkenin anne babaları ve öğretmenleri bile örnek almıyor ki başkalarına örnek gösterilebilsin. Çünkü onlar da işin farkında değiller.

Bütün bunlar bir yana, 1938’den itibaren Türkiye’de veya tüm dünyada bile yetişkin, insan-çocuk insan dostluğu, arkadaşlığı diye bir şey kalmadı. Ancak bu alanda eşsiz bir örnek olarak sadece ulu önderimiz Atatürk’ü gösterebiliriz. Ama o büyük insanın çocuklara yaklaşımını bugün malesef çok az kişiler örnek alıyor...’

Atatürk’ün hayatı incelendiğinde savaş yıllarının en kötü koşullarında dahi çocuklarla yakından ilgilendiği ve birçok çocuğu koruması altına aldığı görülür. Mustafa Kemal in o zorlu savaş yıllarında, insanların açlıktan sarsıldığı günlerde dahi geleceğimiz olan çocuklarla yakından ilgilendiğini; birçoğunu koruması altına aldığı, yakın çevresinden de görürüz. Sonraki yıllarda, Kurtuluş Savaşı nın yetim çocuklarının sağlık, eğitim ve temel ihtiyaçlarının karşılanması için, günün şartlarına uygun

6 Prof. Dr. Ahmet İnam(MPM Anahtar-Nisan 2003-Sayfa 20)(Cumhuriyet Bilim Teknik, s. 81

bir çalışma içine girilmiştir. Memleketin çocuklarını korumayı üzerine alan Çocuk Esirgeme Kurumuna vatandaş yardımı mecburdur sözleriyle, konunun ehemmiyetine dikkat çeken Mustafa Kemal Atatürk; yurt gezilerinde bakıma ve korumaya muhtaç çocukların kaldıkları yurtları gezerek onlara hediyeler dağıtmıştır. Atatürk, bu konuda hassas olunması gerektiğini, himayesine aldığı manevi evlatlarla (Makbule, Afet İnan, Sabiha, Ülkü, Rukiye, Nebile, Abdurrahim, Afife, Zehra ve Mustafa) göstermiştir. ⁷

Sonuç

Atatürk, çocuklara olan sevgisinin en büyük tecellisi olarak, 23 Nisan 1920 de TBMM yi açmış, bu mutlu ve önemli günü Cumhuriyetimizin geleceği ve teminatı olan çocuklarımıza Milli Hakimiyet ve Çocuk Bayramı adıyla armağan etmiştir. Dünyada ilk kez bizim ülkemizde, bir çocuk bayramı kutlanmaya başlanmıştır. Bu bayram daha sonra, UNESCO nun, 1979 yılını çocuk yılı ilan etmesiyle bütün dünya çocuklarının, Türkiye çocuklarının öncülüğünde kutladı. ⁸

Atatürk`ün dinine bağlılığından kaynaklanan samimi vicdanı, onu ülkedeki her konuya eğilmesini ve duyarlı olmasını sağlamıştır. Bunun en güzel örneği de, kimsesiz, öksüz ve yetimlere karşı duyduğu sorumluk duygusudur. Osmanlı devletinin yıllardır bir çok cephede giriştiği savaşlar, özellikle de Balkan Savaşları ve I. Dünya Savaşı, çok asker kaybedilmesine ve neticede de bir çok çocuğun yetim ve kimsesiz kalmasına neden olmuştur. Savaşın getirdiği sosyal bunalımlar, büyük şehirlere göçü başlatmış; böylece bu sosyal yara büyümeye başlamıştır. Bu duruma bir çare bulmak için halkın ve devletin girişimleriyle çözüm aranmaya başlanmış; önce yetim evleri, sonra da İstanbul da Himaye-i Eftal Cemiyeti kurulmuştur. TBMM hükümeti de Mustafa Kemal in öncülüğünde 30 Haziran 1921 de bugünkü adı Çocuk Esirgeme Kurumu olan kurumun açılmasına öncülük etmiştir.

7 Prof. Dr. Ahmet İnan a.g.e. s. 82

8 Utkan Kocatürk; Atatürk,ün Hatıra Defterlerine Yazdıkları, Edebiyat Yayınevi, Ankara, 1971, s. 49

KAYNAKÇA - BIBLIOGRAPHY

Atatürk Albümü; Ankara, 1992

Engüllü, Avni; Yugoslavya Türk Halkı Şiirinde Atatürk Konusuna Bir Bakış, SESLER, sayı 230, XI 1988

Hafız, Prof. D-r. Nimetullah; Yugoslavya Türk Şiirinde Atatürk, Ankara 1983

Hoca, Doç. Dr. Fadil Makedonya Türk Şiirinde Atatürk Kavramı, BAL-TAM, Prizren - Kosova, 2011

İnam, Prof. Dr. Ahmet; (MPM Anahtar-Nisan 2003-Sayfa 20)(Cumhuriyet Bilim Teknik,

Karakan, Dr. Hüseyin; Atatürk Şiirleri Antolojisi, Kültür Kitabevi, İstanbul, 1965

Kocatürk, Utkan; Atatürk,ün Hatıra Defterlerine Yazdıkları, Edebiyat Yayınevi, Ankara, 1971

<http://www.alpersirvan.com/huseyin-sirvan/makedonya-turklerinde-ataturk-ve-turkluk-sevgisi.html>